

580/MNP/14.05.2021

RAPORT
privind vizita efectuată la Penitenciarul Iași, județul Iași

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei la Penitenciarul Iași, județul Iași are ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate și este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei.
2. Constatările rezultate din vizita efectuată.
3. Recomandări.

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Legea nr. 109/2009, România a ratificat Protocolul optional (denumit în continuare OPCAT), adoptat la New York la 18 decembrie 2002, la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție din cadrul instituției Avocatul Poporului îndeplinește atribuțiile de Mecanism Național de Prevenire a torturii (MNP), conform prevederilor OPCAT, monitorizând în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor private de libertate. În acest sens, MNP poate vizita, anunțat sau inopinat, locurile în care persoanele sunt private de libertate, în sensul art. 4 din OPCAT.

Având în vedere situația excepțională cu care s-a confruntat România în contextul pandemiei de coronavirus, a fost necesară aplicarea unor măsuri ferme pentru combaterea răspândirii COVID-19, iar MNP, ca entitate implicată în monitorizarea condițiilor de viață și a tratamentului aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție, a urmărit permanent respectarea prevederilor legale și a standardelor naționale și internaționale în materia respectării drepturilor fundamentale, precum și interzicerea torturii și a altor reale tratamente.

În temeiul OPCAT, precum și a art. 4, art. 16 alin. (1), art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborate cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019 privind aprobarea împuternicirilor și ordinelor de deplasare în scopul realizării anchetelor și vizitelor, în data de 30.03.2021, a fost efectuată o vizită la Penitenciarul Iași, județul Iași, având ca obiective consolidarea protecției persoanelor aflate în locuri de detenție împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, precum și verificarea altor aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, care pot apărea în timpul vizitei.

Echipa de vizitare a fost formată din: doamna (jurist), domnul (medic) și domnul (asistent social), consilieri ai Centrului Zonal Bacău al instituției Avocatul Poporului, doamna , psiholog, colaborator extern, precum și doamna , reprezentant al organizației neguvernamentale Asociația "Aproape de Oameni" Iași – A.D.O.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată.

La data efectuării vizitei în Penitenciarul Iași erau custodiate 683 persoane private de libertate, la o capacitate legală de 426 locuri, ceea ce reprezenta un procent de ocupare de aproximativ 160% din capacitatea legală. Drept urmare, cele trei pavilioane de cazare aveau un indice de supraaglomerare diferit, astfel că pavilionul A (funcționare temporară) înregistra un indice de ocupare de aproximativ 90%, pavilionul B avea un indice de ocupare de aproximativ 150%, iar în pavilionul D indicele de ocupare era de aproximativ 130%.

Având în vedere că în Penitenciarul Iași existau secții de deținere în care supraaglomerarea era evidentă (gradul de ocupare de 150% sau 130%), membrii echipei de vizitare consideră că este imperios necesară gestionarea supraaglomerării din aceste secții de deținere, motivat de faptul că aceasta este sursa unor probleme grave în domeniul tratamentului, sănătății, securității și reabilitării.

Conducerea penitenciarului era asigurată de către un director și trei directori adjuncți (director adjunct siguranță deținerii și regim penitenciar, director adjunct intervenție psihosocială și director adjunct economico-administrativ). Activitatea Penitenciarului Iași era asigurată de un număr de 359 de angajați ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, însă **în statul de funcții au fost identificate 142 de posturi vacante, dintre care cele mai numeroase se înregistrau la siguranța deținerii și regim penitenciar (din 352 de posturi prevăzute în statul de funcții erau vacante 100 de posturi)**, la domeniul medical (din 23 de posturi prevăzute în statul de funcții erau vacante 6 posturi), la Direcția Reintegrare Socială (din 29 de posturi prevăzute în statul de funcții erau vacante 11 posturi). Conform informațiilor primite de la personalul Penitenciarului Iași, la finalul anului 2020 au fost efectuate concursuri de ocupare a unor posturi din sursă externă și internă, având în vedere că o mare parte a personalului a depus cereri de pensionare. Urmare concursurilor, au fost efectuate încadrări la sistemul operativ și medical, fiind înregistrate în continuare posturi vacante. **Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se ia măsurile legale pentru angajarea personalului din sectorul operativ, medical și psihosocial, necesar desfășurării activităților din Penitenciarul Iași.**

De asemenea, având în vedere că numeroase posturi vacante au fost ocupate din sursă externă, **membrii echipei de vizitare subliniază importanța instruirii adecvate a personalului nou angajat, cât și a formării continue a personalului existent, pentru a dezvolta competențe necesare în desfășurarea activităților specifice mediului carceral și îmbunătățirea calității activității din unitate (dezamorsarea situațiilor posibil violente, utilizarea măsurilor de control, aplicarea unor proceduri interne etc.)**

Sectorul de deținere al penitenciarului cuprindea 3 pavilioane (din care unul era renovat), fiind organizat pe 6 secții de deținere, cu regim de maximă siguranță, regim închis și regim deschis, precum și arest preventiv. Baza materială a Penitenciarului Iași era formată și din clădiri administrative, sector vizite, cameră pentru vizite intime, atelier de tâmplărie, cabinet medical, infirmerie, bloc alimentar, curți de plimbare.

Penitenciarul era racordat la sistemul centralizat de distribuție a apei și la canalizare. Apa caldă era distribuită zilnic după un program adus la cunoștința persoanelor private de libertate. Energia electrică era distribuită din sistemul centralizat, iar noaptea funcționa doar iluminatul de veghe. Produsele de igienă erau distribuite lunar, iar dezinsecția și dezinfecția se făceau periodic sau la cerere de către firme cu care erau încheiate contracte de prestări servicii. Conform informațiilor furnizate de către personalul penitenciarului, s-au efectuat acțiuni de dezinsecție și deratizare conform O.M.S. nr. 119/2014 în toate spațiile unde deținuții au desfășurat activități (dezinsecția trimestrial, deratizare semestrial), prezența insectelor în camere fiind direct legată de starea de igienă individuală și/sau colectivă pe care deținuții o păstrează în camerele de deținere. Referitor la igiena din camerele de detenție, dezinfecția se efectuează zilnic, folosindu-se substanțe dezinfectante, clorigene (Active Clor de 2,5 gr clor activ), diluate în apă, conform specificațiilor recomandate de producător și în funcție de necesități. **Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se continue acțiunile de dezinsecție, dezinfecție și deratizare, ori de câte ori este nevoie, precum și activitățile de consiliere a persoanelor private de libertate cu privire la obligația conținută la art. 81, litera d) din Legea nr. 254/2013 care prevede că deținuții au obligația "să respecte regulile de igienă individuală și colectivă în camera de deținere și în alte spații comune."**

Nu exista sală de mese decât într-un pavilion, însă, în perioada pandemiei de COVID-19 toți deținuții au servit masa în camere.

Referitor la fondurile alocate pentru desfășurarea în bune condiții a activităților din Penitenciarul Iași, acestea au fost apreciate de conducerea penitenciarului ca fiind suficiente, astfel că în anul 2020 au fost achiziționate materiale de protecție și dezinfectanți pentru persoanele private de libertate în valoare de 218.683 lei, iar pentru salariați în valoare de 135.856 lei. Totodată, a fost finalizată lucrarea "Intervenții de natură investițiilor de mică amploare spații detenție" (24 băi din corpul D – secțiile 10 și 11), în valoare de 234.812,60 lei. De asemenea, în anul 2020 au fost aprobați indicatorii tehnico-economiți pentru obiectivul de investiție "Punct control nr. 2 și Sector vizită", urmând ca în anul 2021 să fie contractată execuția lucrărilor.

De asemenea, în anul 2021 sunt alocate prin bugetul Penitenciarului Iași fonduri pentru studiul de fezabilitate cu privire la obiectivul "Consolidare, modernizare și extindere Corp A", în urma căruia se vor asigura 210 locuri de cazare conforme cu standardele în vigoare pentru deținuți din regimul deschis.

Pe parcursul anului 2020 au fost efectuate o serie de reparații curente la spațiile de cazare a deținuților (secțiile E7, E 8, E9, E4, E10 și E11) și s-au achiziționat bunuri materiale după cum urmează: 10 televizoare LED FULL HD, 19 televizore LCD și 35 televizoare LED, 9 camere WEB, 20 căști stereo cu microfon, perne, lenjerii, încălțăminte etc.

Referitor la condițiile de cazare, membrii echipei de vizitare au reținut că primul pavilion de deținere cuprindea secția de deținere 4, formată din 8 camere cu 2-6 paturi instalate. Din relațiile luate de la personalul Penitenciarului a reieșit că acest pavilion funcționa temporar, fiind destinat persoanelor de la regimurile închis, maximă siguranță și arest preventiv, care erau nou depuși și monitorizați medical. Deși în Secția 4 de deținere au avut loc reparații de întreținere, **s-a putut observa că în unele băi instalațiile sanitare erau ruginite, peretii prezintau mucegai, iar mirosul era neplăcut**.

În pavilionul B se aflau secțiile 7, 8 și 9, cu regim de maximă siguranță, închis și arest preventiv, fiind cuprinse și cabinetul medical, cabinetul stomatologic, infirmeria, cabinet psihosocial, birouri supraveghetori. **Majoritatea camerelor vizitate erau dotate cu mobilierul strict necesar (paturi, băncuțe, televizoare), iar supraaglomerarea era evidentă**, astfel că în camere de aproximativ 16 mp erau cazate 6 sau chiar 8 persoane. Din discuțiile cu deținuții a reieșit că aceștia erau nemulțumiți de condițiile de cazare, de faptul că erau prea mulți într-o cameră, de prezența insectelor dăunătoare, de starea necorespunzătoare a băilor și de asistență medicală primită. Având în vedere acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră că este necesar să fie continuante acțiunile de igienizare a camerelor de deținere, să fie efectuate operațiuni de dezinsecție cu o frecvență mai mare, precum și să se verifice eficiența substanțelor folosite.

Pavilionul D, destinat persoanelor private de libertate încadrate la regimul deschis, era construit în anul 2012, avea trei nivele (P+2) și era dotat cu sală de mese cu mobilier încastrat în paviment, care nu fusese folosită de la începutul pandemiei de COVID-19. **Majoritatea camerelor vizitate erau dotate cu mobilierului strict necesar (paturi, băncuțe, televizoare), se putea observa supraaglomerarea (camerele erau ocupate de 2 până la 11 persoane în funcție de suprafața acestora)**, dar starea de igienă a camerelor era mai bună decât în pavilioanele A și B. **Unele băi erau murdare și cu multă umezeală**, dar ferestrele camerelor erau mari, astfel încât acestea erau aerisite și luminate natural. **Membrii echipei de vizitare consideră necesar să se întreprindă măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de cazare prin dotarea tuturor camerelor cu mobilierul necesar pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale, precum și continuarea acțiunilor de igienizare a băilor.**

Referitor la starea disciplinară în rândul persoanelor private de libertate, în perioada ianuarie-martie 2021 au fost aplicate de către Comisia de Disciplină a Penitenciarului Iași un număr de 78 de sancțiuni, după cum urmează: avertisment: 16; suspendarea dreptului de a participa la activități culturale: 16; suspendarea dreptului de a primi și cumpăra bunuri pentru 1 lună: 8; suspendarea dreptului de a primi și cumpăra bunuri pe o perioadă de 2 luni: 3; suspendarea dreptului de a primi vizite pentru o perioadă de 1 lună: 10; suspendarea dreptului de a primi vizite pe o perioadă de 2 luni: 6; izolarea pentru maxim 10 zile: 19.

De asemenea, numărul de plângeri formulate de către persoanele private de libertate la judecătorul de supraveghere a privării de libertate împotriva hotărârilor de sancționare a comisiei de disciplina a deținuților a fost de 39, iar numărul de contestații formulate la instanța de judecată împotriva încheierii judecătorului de supraveghere ca urmare a aplicării sancțiunilor disciplinare a fost de 35.

Din verificările efectuate de echipa de vizită s-a constatat că era respectată procedura constatării abaterilor disciplinare. Astfel, incidentele de pe secțiile de deținere erau raportate de către personalul de pază șefilor de secție, care declanșau procedura disciplinară prin înaintarea raportului de incident comisiei de disciplină; se efectuau cercetările prealabile privind fapta, se aduceau la cunoștință motivele declanșării procedurii disciplinare persoanei condamnate. În termen de 24 de ore de la înregistrare, rapoartele de incident erau înaintate comisiei de disciplină, care stabilea un termen pentru întrunirea comisiei și efectuarea cercetării disciplinare. Comisia de disciplină informa persoana cu privire la acuzațiile care i se aduceau, analiza documentele de la dosar, audia persoana condamnată, după care se pronunța cu privire la faptă. Hotărârea comisiei de disciplină se comunica persoanei condamnate de îndată, sub semnatură, cu menționarea căii de atac existente și a termenului de exercitare a acesteia.

Din discuțiile purtate cu deținuții a reieșit că aceștia cunoșteau procedura disciplinară și dreptul de a contesta sancțiunile disciplinare primite, echipa de vizită putând constata că un procent de aproximativ 50% din sancțiunile aplicate fuseseră contestate de către persoanele private de libertate. Conform informațiilor primite de la persoanele private de libertate, sancțiunile au fost aplicate în urma efectuării cercetării disciplinare și a audierii deținuților.

Din examinarea situației de mai sus se remarcă, pe de o parte, numărul mare de rapoarte de incident întocmite, de sancțiuni aplicate, dar și numărul mare de sancțiuni contestate. Totodată se observă ponderea mare a sancțiunii constând în suspendarea dreptului de a primi vizite pentru o perioadă de 1 lună sau 2 luni, precum și a sancțiunii cu izolarea. Pe cale de consecință, pentru abaterea disciplinară săvârșită deținuților li se suspendă, pe o perioadă de timp, legătura cu familia. Or, conform **Regulii nr. 43 (3) din Regulile Mandela adoptate de O.N.U., sancțiunile disciplinare sau măsurile restrictive nu presupun interzicerea contactelor cu familia**. Aplicarea sancțiunii disciplinare constând în suspendarea dreptului la vizită **afectează relația deținuților cu familiile și reduce rolul incluziunii sociale postliberare a persoanelor private de libertate**.

Cât privește aplicarea proporționată a sancțiunii disciplinare în funcție de abaterea săvârșită, în cadrul interviurilor cu persoanele private de libertate acestea s-au plâns de ușurința prea mare cu care sunt întocmite rapoartele de incident, precum și de aplicarea sancțiunilor disciplinare de către Comisia disciplinară pentru încălcări usoare ale regulilor de disciplină. **În privința abaterilor disciplinare usoare, administrația penitenciarelor este încurajată să utilizeze, în măsura posibilă, prevenirea conflictelor, medierea sau orice alte mecanisme**

alternative de soluționare a litigiilor pentru a preveni încălcările disciplinare sau pentru a soluționa conflictele, astfel cum se recomandă în Regulile Mandela (Regula nr. 38).

Referitor la menținerea legăturii cu familia, în cadrul Penitenciarului Iași era amenajat un sector vizite cu 5 posturi de comunicare on-line și mai multe posturi cu dispozitiv de separare. La momentul efectuării vizitei s-a putut observa o activitate intensă la sectorul vizite, numeroase persoane private de libertate exercitându-și acest drept, deși spațiul în care se desfășurau întrevederile nu era suficient, clădirea fiind veche, întunecoasă, în stare necorespunzătoare de igienă. Mai mult, **camera destintă vizitelor copiilor fusese compartimentată astfel încât să poată fi efectuate convorbiri on-line, drept urmare persoanele private de libertate nu puteau fi vizitate de către copii într-un mediu plăcut, favorabil unei experiențe pozitive.** Membrii echipei de vizitare au reținut că, în anul 2021 urmează să fie contractată execuția lucrărilor pentru construirea unui nou sector vizite, cu privire la acest aspect opinând că **este imperios necesar să se demareze urgent lucrările pentru construirea unui nou sector vizite, conform nevoilor specifice persoanelor private de libertate din Penitenciarul Iași.**

Precizăm că, potrivit informațiilor furnizate de către personalul unității, în perioada 01.01.2020- 31.03.2021, la sectorul vizite au fost efectuate următoarele activități: vizite 20043, vizite intime 87, vizite cu dispozitiv 9563, vizite fără dispozitiv 360, vizite – convorbiri online 10033.

Referitor la acordarea asistenței medicale, Penitenciarul Iași asigura asistență medicală primară și stomatologică, prin consultații la cerere, la depunere, la transfer, la tranzit sau în caz de liberare, precum și supravegherea pacienților internați în infirmerie, dispensarizarea bolnavilor cronici, controlul medical periodic al deținuților, precum și asistență medicală de specialitate a persoanelor private de libertate.

La data vizitei erau angajați 4 medici, dintre care: un medic de familie, care îndeplinea și funcția de medic șef; un medic psihiatru; un medic specialist de medicina muncii; un medic stomatolog. Aceștia aveau un program de lucru de 7 ore zilnic, între orele 8-15. Existau și **4 posturi vacante de medic de medicină de familie, nefiind încheiate colaborări cu alți medici de specialitate.** Penitenciarul avea angajați și un număr de 11 asistenți medicali, din care unul pe perioadă determinată, fiind **înregisterate 2 posturi vacante.** Era asigurată astfel continuitatea în asigurarea asistenței medicale. Din cei 11 asistenți, unul era asistent de igienă, unul de farmacie și unul de stomatologie. Unitatea avea și un punct farmaceutic deservit de asistentul de farmacie. **Având în vedere existența posturilor vacante la domeniul medical, echipa de vizitare consideră necesară efectuarea demersurilor pentru angajarea de personal medical pe locurile vacante, cu scopul asigurării unei asistențe medicale corespunzătoare.**

Penitenciarul avea 3 cabine medicale, câte unul pe fiecare bloc de deținere, precum și un cabinet stomatologic dotat cu scaun stomatologic și toate celelalte accesorii necesare. La infirmerie erau tratați deținuții care prezintau probleme de sănătate, la data vizitei fiind internate un număr de 6 persoane. Penitenciarul Iași avea Autorizație Sanitară de Funcționare emisă de Direcția de Sănătate Publică a Județului Iași.

Din punct de vedere al contextului epidemiologic actual, în anul 2020, la nivelul Penitenciarul Iași au fost depistați 25 deținuți care au fost confirmați cu COVID-19, iar în urma anchetelor epidemiologice au fost identificați alți 155 deținuți contacti/suspecți. În anul 2021, în Penitenciarul Iași au fost depistați 6 deținuți care au fost confirmați cu COVID-19, iar în urma anchetelor epidemiologice au fost identificați încă 23 deținuți contacti/suspecți.

În ce privește personalul angajat, în anul 2020, în Penitenciarul Iași au fost diagnosticate cu infecție cu SARS-CoV 2 un număr de 54 cadre, iar în urma anchetelor epidemiologice au fost identificate încă 104 cadre contacte/suspecte. În anul 2021 au fost diagnosticate cu infecția SARS-CoV2 un număr de 10 cadre, iar în urma anchetelor epidemiologice au fost identificate 19 cadre contacte/suspecte.

Referitor la măsurile luate cu scopul reducerii impactului infecției cu noul coronavirus, la nivelul Penitenciarului Iași au fost implementate numeroase măsuri de prevenire, printre care menționăm: realizarea de informări adresate atât deținuților cât și angajaților, cu privire la măsurile igienico-sanitare necesare; realizarea unui triaj epidemiologic cât mai eficient, în același timp cu izolarea medicală a cazurilor de persoane infectate sau suspecte; derularea cât mai frecventă a unor activități de igienizare atât a spațiilor de cazare cât și a tuturor spațiilor destinate activităților sociale; realizarea unei campanii de informare cu privire la vaccinarea anti SARS-CoV2. **Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesară continuarea Campaniei de informare și conștientizare privind prevenirea răspândirii SARS-CoV-2 prin intermediul postul tv cu circuit închis, al ședințelor de consiliere individuală sau de grup, precum și prin intermediul materialelor tipărite (broșuri, flyere).**

Referitor la situația medicală a deținuților, din documentele analizate a reieșit că erau înregistrate în semestrul al doilea al anului 2020 următoarele categorii de afecțiuni: diabet zaharat – 5 cazuri; boli psihice – 57 cazuri, din care 9 persoane cu tulburări legate de consumul de droguri, iar 9 cazuri legate de consumul de alcool; 2 cazuri de epilepsie; 15 cazuri de afecțiuni oftalmologice; 20 cazuri de persoane cu hipertensiune arterială. Existau de asemenea cazuri de afecțiuni respiratorii și digestive curente, 4 cazuri de afecțiuni ale pancreasului, 9 cazuri de afecțiuni hepatice, precum și un număr de 12 cazuri de afecțiuni renale. Erau în evidență și 2 persoane care se deplasau cu ajutorul unui fotoliu rulant, precum și 3 deținuți care aveau nevoie de însوitor.

La momentul vizitei, 150 de persoane erau diagnosticate cu afecțiuni psihiatriche, din care un număr de 115 deținuți primeau tratament psihiatric supravegheat, zilnic. Un număr de 23 de persoane prezintau afecțiuni psihice grave: schizofrenie, demență, tulburări bipolare, tulburări delirante, dintre acestea 7 persoane fiind înregistrate cu obligare la tratament medical. Tratamentele strict supravegheate se efectuau de 2 ori pe zi de către asistentul medical, acesta asigurându-se și de faptul că deținutul primea în mod efectiv acest tratament. Existau în cadrul Penitenciarului Iași și foști consumatori de droguri: etnobotanice, marijuana, heroină, pentru acești deținuți nefăcându-se tratament substitutiv.

Echipa de vizitare s-a deplasat în cadrul infirmeriei penitenciarului, unde erau internați 6 pacienți împreună cu încă 2 persoane - însоitori sănătoși ai celor cu dizabilități. Ca patologie întâlnită menționăm un caz de tumoră cerebrală operată, un pacient cu tulburare depresivă și o afecțiune auditivă, un pacient cu tulburări de personalitate și multiple tentative de suicid în antecedente, un caz al unei persoane imobilizate la pat cu o afecțiune neuropsihică, precum și un caz al unui pacient cu hemofilie A formă gravă și hepatită cu virus C, care facea tratament substitutiv cu factor VIII, un flacon la 3-4 zile.

Totodată, la momentul vizitei era internat în secția de infirmerie un deținut în fotoliu rulant, care suferea de o polineuropatie de cauză neprecizată și care a declarat echipei de vizitare faptul că are mai multe nemulțumiri despre modul în care îi este acordată asistență medicală, făcând referire la faptul că nu avea stabilit un diagnostic definitiv, consideră că nu i se permite efectuarea unor investigații medicale mai performante pentru elucidarea diagnosticului (investigație RMN 3

tesla) și de asemenea nu i se asigurau condițiile pentru a putea face proceduri de kinetofizioterapie pentru ameliorarea simptomatologiei. **Cu privire la acest caz, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se efectueze demersurile pentru stabilirea unui diagnostic complet din punct de vedere al polineuropatiei, prin efectuarea investigațiilor medicale și a consulturilor de specialitate necesare.**

Referitor la efectuarea investigațiilor paraclinice, personalul medical a afirmat faptul că programarea pentru un examen computer tomograf în cazul acestui pacient era peste o perioadă lungă de timp, lista de aşteptare fiind de luni de zile. Drept urmare, personalul medical a efectuat demersuri prin care a solicitat sprijin Administrației Naționale a Penitenciarelor, în elaborarea unor **proceduri de sistem unitare, care să poată fi aplicate în toate unitățile penitenciare și care să ușureze accesul persoanelor private de libertate la investigații medicale de specialitate.** Având în vedere acest demers, membrii echipei de vizitare apreciază ca oportună inițiativa, solicitând finalizarea acesteia și informarea instituției **Avocatul Poporului cu privire la stadiul demersului.**

Pe parcursul vizitei au fost studiate în mod aleatoriu fișe medicale care conțineau informații despre diagnosticele anterioare depunerii în penitenciar, examene clinice generale, fișe de instruire medicală și de respectare a regulilor de igienă individuală și colectivă, buletine de analiză, scrisori medicale, consulturi de specialitate, rezultatul investigațiilor pentru depistarea tuberculozei și a bolilor cu transmitere sexuală – sifilis, fișă stomatologică, precum și un formular de consumămant informat prin care aceștia își manifestau acordul pentru administrarea medicației prescrise de medicul specialist.

Referitor la activitatea de asistență medicală primară, în anul 2020 a fost acordat un număr de 25545 de consultații la nivelul Penitenciarului Iași, precum și un număr de 2243 de consultații stomatologice. În același timp, numărul de pacienți internați în infirmerie sau care executau o măsură disciplinară a ajuns la 70 de persoane. Erau 752 de deținuți cu afecțiuni cronice dispensați în aceeași perioadă, iar un număr de 689 de deținuți au efectuat un control medical periodic. Numărul examenelor medicale de specialitate efectuate în anul 2020 a fost de 3416.

În ce privește programarea deținuților la consultații medicale, există o evidență zilnică a acestora pe secții, în fiecare zi fiind consultate persoane din secții diferite, acoperindu-se astfel întregul efectiv al acestora. În cazuri acute, consultațiile erau asigurate de îndată, din relatăriile personalului medical rezultând faptul că zilnic se acordă un număr foarte mare de consultații, cu o medie de 50 de persoane.

La cabinetul medical era întocmit un Registru de tratamente medicale, unde erau consemnate tratamentele efectuate, cu indicarea denumirii medicamentului, a dozei, calea de administrare, ora administrării, semnătura deținutului, **dar fără indicarea numelui personalului medical care făcea respectivul serviciu sau a semnaturii acestuia. Drept urmare, echipa de vizitare consideră necesară completarea registrului cu datele privind identitatea personalului medical care asigură tratamentul.**

Personalul medical a precizat echipei de vizitare faptul că existau sincope în furnizarea materialelor sanitare necesare. Rețetele medicale emise de medicii unității erau eliberate de o farmacie din municipiul Iași, iar prin Spitalul-Penitenciar Târgu-Ocna se asigura un barem de medicamente și materiale sanitare.

Referitor la asigurarea cu medicamente și materiale sanitare, conducerea sectorului medical a solicitat sprijin în demersurile pentru îmbunătățirea condițiilor tehnico-materiale, prin achiziția de echipamente medicale conform standardelor, precum și creșterea receptivității privind

asigurarea cu medicamente, dezinfectanți și alte materiale sanitare, dar și tipizate medicale de către compartimentul achiziții de la Penitenciarul-Spital Târgu-Ocna, din fondurile de la CASA OPSNAJ.

În ceea ce privește internările din spitale, în anul 2021 au fost internați în infirmeria unității 8 deținuți, 28 deținuți au fost internați în penitenciare-spital și 4 deținuți au fost internați în unități sanitare aparținând Ministerului Sănătății, pacienții având suferințe de natură somatică, cât și psihiatrică.

A fost studiat Registrul de leziuni traumatische și autoagresiune în care era consemnat un număr de 131 de cazuri în anul 2020, 79 de cazuri înregistrându-se numai în semestrul 2 al aceluiași an, precum și un număr de 26 de situații de leziuni produse în urma autovătămării. În anul 2021 până la data efectuării vizitei, a fost înregistrat un număr de 20 de agresiuni. În urma studierii acestui registru în mod aleatoriu, s-a constatat faptul că nu avea un avea un format standardizat, dar fiecare caz de agresiune era înregistrat în mod distinct, existând informații despre: identitatea persoanei agresionate, modul de producere a evenimentului respectiv, un examen clinic care conținea descrierea anatomică a eventualelor leziuni, tratamentul primit, precum și anunțarea serviciului de urgență 112 în caz de traumatisme mai importante. Era asigurat dreptul persoanelor private de libertate de a solicita efectuarea unei expertize medico-legale, în acest caz fiind necesară formularea unei cereri către conducerea penitenciarului.

A fost studiat și Registrul de refuz de hrană pe anul 2021, observându-se că nici acesta nu avea un format standardizat, neexistând de asemenea o numerotare a cazurilor înregistrate, ceea ce determina o identificare greoaie a cazurilor. Din relatările personalului medical a rezultat faptul că fuseseră 11 cazuri de persoane private de libertate care au recurs la această formă de protest în anul 2021. În cadrul fiecărui caz de refuz de hrană erau consemnate următoarele date: motivele acțiunii de protest, ziua și ora când a început, încunoștiințarea persoanei respective despre posibilele consecințe ale refuzului, realizarea monitorizării stării de sănătate – puls, tensiune arterială, saturăție în oxigen, greutate corporală, temperatură, glicemie. Era consemnată de asemenea identitatea personalului medical care efectua toate aceste servicii. **Având în vedere aceste aspecte, membrii echipei de vizitare consideră necesară întocmirea unor registre medicale tipizate pentru înregistrarea acestor situații, atât în situațiile de refuz de hrană, cât și în cazul înregistrării leziunilor traumatice.**

La cabinetul medical era întocmită o evidență a deceselor persoanelor private de libertate, în anul 2021 neînregistrându-se niciun caz, iar în anul 2020 fiind menționat un număr de 3 decese. Cauzele acestor evenimente au fost: miocardofibroză cu insuficiență cardiacă, afecțiune tumorală și o sinucidere prin spânzurare. Din informațiile furnizate de personalul Penitenciarului Iași a reieșit că s-au înaintat sesizări către Parchet, cu respectarea art. 52 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal care prevede că ”În cazul decesului unei persoane condamnate, administrația penitenciarului înștiințează de îndată judecătorul de supraveghere a privării de libertate, parchetul și Administrația Națională a Penitenciarelor, familia persoanei decedate, o persoană apropiată acesteia sau, după caz, reprezentantul legal”. **Referitor la aceste sesizări transmise de către conducerea Penitenciarului Iași, instituția Avocatul Poporului urmează să sesizeze Parchetul de pe lângă Judecătoria Iași cu privire la aspectele constatare.**

Penitenciarul Iași nu avea angajat kinetoterapeut și nici nu asigura servicii de kinetoterapie, deținuții care aveau nevoie de aceste proceduri fiind transportați la Spitalul de Recuperare din Iași, unde beneficiau de aceste servicii.

Din relatările personalului medical a reieșit că aproximativ 160 de deținuți fuseseră vaccinați contra gripei sezoniere.

Cu privire la situația determinată de pandemia de coronavirus exista și un Registru de testări pentru noul coronavirus, însă, la data efectuării vizitei încă nu începuse vaccinarea anti-COVID. Fuseseră efectuate demersuri, însă, referitor la procedura care urma să fie aplicată deținuților care au manifestat dorința de a se imuniza cu acest vaccin, din relatările personalului medical a rezultat faptul că **există o prevedere care impunea o perioadă de izolare de peste o lună de zile după vaccinare, motiv pentru care mulți deținuți și-au manifestat intenția de a refuza vaccinarea**. Drept urmare, echipa de vizitare consideră necesară luarea unor măsuri organizatorice la nivelul Penitenciarului Iași, sau modificarea acestei proceduri postvaccinare, astfel încât să se reducă rata refuzului în rândul persoanelor private de libertate.

Referitor la asigurarea hranei, aceasta era preparată în cadrul unității și era servită în camere de la începutul pandemiei, sala de mese dintr-un pavilion nefiind folosită din cauza măsurilor de prevenire și combatere a infecției. Meniul era întocmit pe o perioadă de 10 zile, fiind asigurat un regim alimentar comun, cu diverse variante: pentru persoane tinere, pentru bolnavi, pentru persoanele care efectuau diverse munci, un meniu adaptat vegetarienilor, precum și un regim specific celor cu diabet zaharat. Spre exemplu la meniul comun din data efectuării vizitei, se serveau la micul dejun: ceai, biscuiți, preparate ou, lapte; la prânz: supă de zdrențe, cartofi cu carne, compot; la cină: macaroane cu brânză.

Referitor la acordarea asistenței psihologice, în cadrul serviciului de asistență psihosocială, existau 4 asistenți sociali, 4 psihologi, dintre care 1 detașat la Târgu-Mureș și 1-la BRUF (centrul de testări). Astfel, în activitate erau doar doi psihologi, ambii atestați de Colegiul Național al Psihologilor din România, în specialitățile Psihologie aplicată în domeniul securității naționale, psihologie clinică și psihoterapie.

Din discuțiile purtate a reieșit că în cazuistica instituției sunt înregistrate cazuri de depresie, anxietate, tulburări de comportament, tulburare antisocială, demonstrativitate, risc de suicid, explicabile dacă se are în vedere filmul existențial particular al deținuților.

La secțiile 10 și 11 (regim deschis și semideschis cu tranzit) erau custodiate toate persoanele cu afecțiuni psihice din țară, putând fi întâlnite, în procent de aproximativ 25% dintre deținuți, cazuri de tulburări de personalitate de tip paranoid, schizoid, schizotipat – tulburări de cluster A, precum și tulburări de cluster B (borderline, antisocial și histrionic). Erau înregistrate și situații de depresii, anxietăți, crize existențiale (divorțuri, nevrozism etc).

Referitor la spațiile destinate cabinetelor psihologice, acestea se aflau pe secții, la capătul holului, psihologul efectuând 4 ore de activități în acest spațiu și alte 4 ore într-un alt birou, unde își putea desfășura activitatea de întocmire a documentelor necesare activității psihologice și/sau educaționale.

Identificarea nevoilor de natură psihologică se realiza doar în baza unui screening de evaluare psihologică, centrat pe nevoi și riscuri.

Referitor la dotările metodologice se aplicau teste/chestionare, baterie de teste standardizate și etalonate, cu licență, existând în urma achiziției pe un proiect derulat în anii precedenți MCMI, SCID, STAXI, activitatea de evaluare având la bază de cele mai multe ori doar screeningul psihologic, conform programului standard pe riscuri la nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Din perspectivă psihologică, **ar fi necesar ca demersurile care au în vedere nevoile identificate de specialiști să nu fie identificate doar în urma evenimentelor înregistrate, a**

discuțiilor individuale, a aplicării interviurilor structurate, ci și prin aplicarea altor teste psihologice standardizate, având atât o abordare individuală, cât și de grup, pentru a spori eficacitatea intervenției efective pe problemă, fiind necesară achiziționarea de instrumente de lucru licențiate, destinate populației carcerale.

Cu titlu de sugestie, de instrument de lucru: Hare Psychopathy Checklist-Revised - PCL-R evaluează tulburarea psihopată de personalitate în populația infracțională. Este o scală compusă din 20 de itemi pentru evaluarea psihopatiei cu aplicabilitate în domeniul clinic, domeniul medico-legal și cercetare. Scala inventariază trăsăturile de personalitate percepute și comportamentele semnificative, pe baza unui interviu semistructurat, fiind secondat de informațiile colectate din surse suplimentare. PCL-R oferă scoruri dimensionale și poate fi folosită de asemenea pentru a clasifica, diagnostica indivizii în scop clinic și de cercetare. În principal scorurile sale asigură o acoperire completă a trăsăturilor și comportamentelor de psihopatie, fiind utilizate pentru a prezice riscul de recidivă și probabilitatea de reabilitare în rândul celor care au săvârșit crime.

Referitor la programele de asistență psihologică, din informațiile furnizate de către personalul penitenciarului a reieșit că se desfășurau programe de adaptare la viața instituției (în perioada de carantină, în care deținutul ia cunoștință despre modul de organizare a instituției, a comportamentelor etc.), programe pentru persoane cu antecedente în toxicomanie (două module-educațional și terapeutic) și programul PROLIVE de adaptare la viață (pregătire pentru liberare). Acest program era condus de asistenții sociali (în colaborare cu psihologul și educatorul), fiind incluse persoanele care mai aveau 3 luni până la liberare. În cadrul acestui ultim program, deținuții erau practic învățați cum să-și întocmească un CV, o scrisoare de intenție, fiind efectuați pașii premergători pentru reinserția în societate.

Un alt program desfășurat era cel destinat persoanelor cu conduită agresivă, care avea și o componentă educațională formată din activități recreative, în care scopul este obținerea de catharsis și descărcarea agresivității.

La cabinetul psihologic era întocmit un caiet al psihologului - Registrul specialistului, în care erau înregistrate activitățile desfășurate cu fiecare deținut. Dintre temele atinse în activitățile de consiliere psihologică desfășurate la nivelul cabinetelor psihologice enumerăm: Gândirea pozitivă, factor decisiv în construirea unei vieți împlinite; Comportament autoagresiv în detenție; Alegere individuală între convingeri personale și constrângeri sociale; Dependența psihologică și consumul de droguri; Consumul de droguri și comportamentul agresiv; Prevenirea suicidului în mediul penitenciar; Comunicarea ca mijloc de diminuare a agresivității; Limbajul vieții - Comunicare nonviolentă; Toleranța se învață; Violența în mediul carceral; Monitorizarea deținuților în impas existențial.

Din analiza activităților desfășurate, a reieșit că demersurile specifice personalului de reintegrare socială s-au desfășurat pe 3 domenii de intervenție: educație, asistență psihologică și asistență socială și au îmbrăcat caracterul unor intervenții structurate și semistructurate, fie cu caracter general, adresându-se mai multor categorii de deținuți, fie cu caracter specific, adresându-se anumitor categorii de deținuți, ținând cont de caracteristicile psihopedagogice, psihocomportamentale, de vîrstă, sex și stare de sănătate ale acestora.

Referitor la acordarea asistenței sociale, aceasta era asigurată de 5 asistenți sociali care dețineau avizul de exercitare a profesiei, fiind înscrisi în Colegiul Național al Asistenților Sociali din România și deținând treapta de competență profesională corespunzătoare activității pe care o desfășurau. Asistenții sociali desfășurau activități de evaluare, consiliere, mediere socială, asigurau implementarea programelor sociale și educaționale, precum și alte activități circumscrise

proiectului de activitate. Asistența oferită persoanelor private de libertate pentru menținerea relației cu familia se concretiza în medierea relațiilor cu membrii acesteia pentru consolidarea mediului de suport, precum și acordarea sprijinului pentru identificarea și accesarea resurselor materiale și financiare necesare reintegrării psihosociale.

Programele de asistență socială derulate în penitenciar erau adaptate în funcție de nevoile și riscurile identificate și urmăreau formarea și dezvoltarea deprinderilor sociale, precum și îmbunătățirea relațiilor cu mediul de suport. Fiecare program de asistență socială derulat în penitenciar avea constituită o mapă documentară care cuprindea infirmații referitoare la descrierea programului, calendarul implementării acestuia, grupul țintă, participanții, evaluările realizate etc. Astfel, asistenții sociali erau implicați în derularea mai multor programe și activități care vizau: adaptarea la viața instituționalizată, calificarea profesională, informarea, consilierea și medierea privind piața muncii, activități de carte, activități artistice, activități ocupaționale, activități recreative de club tip hobby, activități de pregătire și motivare culturală, cursuri de cultură generală, cercuri tematice, conferințe, programe de educație moral-civică, pregătirea pentru liberare – Programul Prolib, consiliere pe probleme sociale – la cererea persoanelor private de libertate, în situații de criză (refuz de hrană, izolare, idei suicidare, conduite agresive, divorț, copii în sistemul de protecție) sau efectuate în vederea cunoașterii subiecților.

Conform datelor furnizate de conducerea penitenciarului, în anul 2020 numărul deținuților care au beneficiat de consiliere socială și psihologică a crescut comparativ cu anul 2019, dar **numărul deținuților consiliați educațional a scăzut semnificativ, cauza scăderii fiind corelată și cu numărul redus de educatori din cadrul Serviciului Educație**. Referitor la acest aspect, membrii echipei de vizită recomandă ocuparea posturilor vacante din cadrul Compartimentului Reintegrare socială, având în vedere că, la data efectuării vizitei, din totalul de 29 posturi prevăzute în statul de funcții erau ocupate doar 18, restul de 11 posturi fiind vacante.

În anul 2020, asistenții sociali au acordat persoanelor private de libertate un număr de 855 de consilieri pe teme de asistență socială.

Cu privire la formarea profesională a asistenților sociali, în anul 2020, în contextul pandemiei de Covid-19, **nu au mai fost organizate activitățile de formare profesională organizate în mod tradițional, în fiecare an**, care presupuneau participarea unui număr mare de specialiști - Conferința națională de asistență socială penitenciară și Conferința națională de psihologie penitenciară. Pentru a suplini nevoie de formare profesională, un psiholog și un asistent social au participat la cursuri plătite din bugetul unității, iar ca urmare a solicitării venite din partea A.J.P.I.S. Iași de a oferi cursuri de formare profesională specialiștilor din servicii sociale în cadrul unui proiect cu finanțare europeană, personalul din cadrul Serviciului Educație și Asistență Psihosocială și-a depus dosarul pentru înscriere. Totuși, anumite activități au putut fi organizate: o expoziție stradală, un concurs regional și o întâlniri de lucru cu membrii echipelor multidisciplinare, online. **Cu privire la acest aspect, membrii echipei de vizitare consideră necesar să se acorde o prioritate deosebită dezvoltării formării personalului, atât inițială, cât și continuă.**

Referitor la școlarizarea persoanelor private de libertate, în penitenciar funcționa Școala Gimnazială nr. 41 Iași, în patru săli de curs, care au fost dotate în anul 2020 cu patru televizoare, patru camere web, două calculatoare și două laptopuri (puse la dispoziție de către școală) precum și cu infrastructura necesară susținerii cursurilor on-line. Cadrele didactice care susțineau cursurile provineau din comunitate. De la debutul pandemiei de coronavirus și până la momentul vizitei,

cursurile școlare s-au desfășurat în sistem clasic, cu prezență fizică de tip “față în față”, în sistem on-line (începând cu data de 26 octombrie 2020, după amenajarea și dotarea cu echipamente de comunicare a sălilor de clasă) sau prin distribuirea de mape cu fișe de lucru, puse la dispoziție de către școală, la camerele de deținere. Modul de desfășurare al cursurilor școlare a fost stabilit în funcție de scenariul local (al municipiului și al județului Iași) și de reglementările transmise de Administrația Națională a Penitenciarelor. În anul școlar 2019/2020, din totalul de 103 deținuți înscriși, 24 au absolvit cursurile, iar în anul școlar 2020/2021 din 113 deținuți înscriși inițial, 39 frecventau școala la momentul vizitei. Conform informațiilor primite de la conducerea penitenciarului, unii din deținuți au fost excluși din programul școlar pentru abateri disciplinare grave sau pentru declarații false referitoare la nivelul claselor absolvite.

Asistența moral-religioasă era asigurată de un preot de rit creștin-ortodox, angajat al penitenciarului. În perioada stării de urgență, slujbele religioase au fost filmate și ulterior difuzate în rețea tv cu circuit închis iar ulterior, începând cu data decretării stării de alertă, s-a permis participarea deținuților la slujbe, în număr limitat, cu respectarea regulilor sanitare de prevenire a infectării cu noul coronavirus. Pentru acordarea asistenței moral-religioase deținuților care aparțineau altor culte religioase, a fost dotat unui club educațional cu tehnică de comunicare, iar din semestrul II din anul 2020 s-au derulat activități on-line cu biserică Romano-Catolică, colaboratori ai Bisericii Ortodoxe, Asociația Betesda, Biserica Adventistă și, prin corespondență, cu Serviciul Umanitar pentru Penitenciare. Cu ocazia sărbătorilor de iarnă s-au difuzat prin rețea de televiziune cu circuit închis materiale video realizate de Fundația Stâncă Veacurilor și s-a asigurat asistență religioasă pentru deținuții musulmani custodiați la Penitenciarul Iași. La momentul vizitei, 44 deținuți participau la activități on-line cu Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, Asociația Betesda și Biserica Romano-Catolică.

În ceea ce privește derularea activităților de voluntariat, în contextul suspendării activităților cu colaboratorii externi și ieșirile în comunitate, în anul 2020 nu s-a derulat nicio activitate de voluntariat cu deținuții. Singurele activități de voluntariat desfășurate au fost donarea unor sume de bani de către deținuți pentru o asociație și ieșirea în comunitate a doi deținuți, în cadrul proiectului “Deschide-ți mintea, nu fi închis”.

Referitor la menținerea legăturii cu exteriorul, până la instaurarea stării de urgență în România, în penitenciar funcționau 2 posturi pentru convorbirile on-line iar după debutul pandemiei de SARS-CoV-2 au mai fost înființate încă 2 posturi (4 în total). Mai existau 3 posturi destinate convorbirilor on-line în regim de urgență, folosite de regulă pentru legătura cu instanțele.

Referitor la activitățile educative și de petrecere a timpului liber, în Penitenciarul Iași erau amenajate două biblioteci, una în Secția de deținere E7 și alta în Secția de deținere E10. Conform datelor transmise de personalul penitenciarului, în anul 2020 numărul deținuților care au împrumutat cărți de la bibliotecă a crescut raportat la anul 2019 – 555 de cititori înregistrați în anul 2020 față de 384 cititori înregistrați în anul 2019. De asemenea, deținuții custodiați la Penitenciarul Iași și în unitățile de deținere din zona nord-est au contribuit cu articole la revista “Clepsidra”, aceasta fiind tehnoredactată în Penitenciarul Iași cu sprijinul deținuților de la studioul Tv și agentului tehnic și tipărită la Casa de Cultură “Mihai Ursachi” Iași. Noul concept din 2020 – buletinul informativ și cele 2 numere ale Revistei “Clepsidra” au fost distribuite în toate camerele de deținere și cluburile educaționale.

La nivelul Penitenciarului Iași existau 12 curți de plimbare, 10 pentru regimurile închis și maximă siguranță și 2 pentru deținuții care-și executa pedeapsa privativă de libertate în regim deschis. Toate curțile de plimbare erau prevăzute cu grup sanitar - wc și chiuvetă cu apă curentă

- și copertină de protecție pe timp ploios. De asemenea, prin intermediul studioului radio-tv, se emiteau programe muzicale și de divertisment în timpul desfășurării programului de ieșire la aer al deținuților.

3. Recomandări.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 43 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

a) Conducerii Administrației Naționale a Penitenciarelor să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Gestionarea supraaglomerării în cadrul Penitenciarului Iași, în condițiile în care la momentul vizitei supraaglomerarea era evidentă în unele secții de deținere (grad de ocupare de 160% sau 130%), astfel încât să fie evitate eventualele probleme grave care ar putea fi generate în domeniul tratamentului, sănătății, securității și reabilității;
2. Angajarea pe posturile vacante a personalului medical, psihosocial și din sectorul operativ necesar desfășurării activităților din Penitenciarul Iași;
3. Elaborarea unor proceduri de sistem unitare, care pot fi aplicate în toate unitățile penitenciare și care să ușureze accesul persoanelor private de libertate la investigații medicale de specialitate, precum și îmbunătățirea modului în care se realizează colaborarea cu Penitenciarul-Spital Târgu-Ocna, ca unitate prin care se realizează achiziția de echipamente medicale, de medicamente, dezinfectanți, alte materiale sanitare, precum și alte produse necesare activității penitenciarului.

b) Conducerii Penitenciarului Iași, județul Iași să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. Îmbunătățirea condițiilor de cazare prin dotarea tuturor camerelor cu mobilierul necesar pentru păstrarea bunurilor și obiectelor personale, igienizarea băilor și a camerelor de deținere, precum și efectuarea operațiunilor de dezinsecție cu o frecvență mai mare și verificarea eficienței substanțelor folosite.
2. Demararea lucrărilor pentru construirea unui nou sector vizite, conform nevoilor specifice persoanelor private de libertate din Penitenciarul Iași, având în vedere că, la momentul efectuării vizitei s-a putut observa o activitate intensă la sectorul vizite, deși spațiul în care se desfășurau întrevederile nu era suficient, clădirea fiind veche, întunecoasă, în stare necorespunzătoare de igienă.
3. Stabilirea unui diagnostic complet pentru persoana cu polineuropatie prin efectuarea investigațiilor medicale și a consulturilor de specialitate necesare.
4. Completarea datelor din registrele medicale cu privire la identitatea personalului medical care asigură tratamentul deținuților.
5. Folosirea unor registre medicale tipizate, atât în situațiile de refuz de hrană, cât și în cazul înregistrării leziunilor traumatice.

6. Luarea unor măsuri organizatorice la nivelul Penitenciarului Iași, sau modificarea proceduri postvaccinare, astfel încât să se reducă rata refuzului în rândul persoanelor private de libertate.

7. Instruirea adecvată a personalului nou angajat, cât și a formării continue a personalului existent, pentru a dezvolta competențe necesare în desfășurarea activităților specifice mediului carceral și îmbunătățirea calității activității din unitate.

8. Achiziționarea de instrumente de lucru licențiate, pentru cabinetul psihologic, destinate populației carcerale, astfel încât demersurile care au în vedere nevoile identificate de psihologi să nu fie identificate doar în urma evenimentelor înregistrate, a discuțiilor individuale, a aplicării interviurilor structurate, ci și prin aplicarea altor teste psihologice standardizate, având atât o abordare individuală, cât și de grup, pentru a spori eficacitatea intervenției efective pe problemă.

9. Continuarea Campaniei de informare și conștientizare privind prevenirea răspândirii SARS-CoV-2 prin intermediul postul tv cu circuit închis, al ședințelor de consiliere individuală sau de grup, precum și prin intermediul materialelor tipărite (broșuri, flyere).

Bacău, 12.05.2021